

Verohallinto

Ohjausyksikkö Mika Jokinen ja Johanna Randelin

Viite: Luonnos verohallinnon ohjeeksi sosiaalihuoltopalvelujen arvonlisäverotuksesta (Diaarinumero VH/5237/00.01.00/2022)

Hyvinvointiala HALI ry kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto.

Hyvinvointiala HALI ry pitää välttämättömänä, että sosiaali- ja terveyspalveluiden arvonlisäverottomuus toteutuu nykytilannetta vastaavasti huolimatta siitä, että sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämismääräykset siirtyvät vuoden 2023 alusta kunnista hyvinvointialueille. Lausunnolla oleva ohje vastaa edellä mainittua tilannetta. Luvanvaraisten sosiaalipalveluiden osalta laki yksityisistä sosiaalipalveluista pysyy muuttumattomana vuoden 2023 loppuun saakka. Ilmoituksenvaraisia sosiaalipalveluita koskien on em. lakia muutettu heinäkuussa 2022 siten, että jatkossa ilmoituksia vastaanottaa kunnan sijasta hyvinvointialue (laki yksityisistä sosiaalipalveluista 11 §, 598/2022).

Eduskunnassa on parhaillaan käsiteltävänä HE 299/2022, jonka mukaisesti sosiaali- ja terveydenhuollon valvonta tulisi uudistamaan vuoden 2024 alusta lähtien. Tämän lain mahdollisesti aiheuttamat muutokset tulevat erikseen käsiteltäväksi (17.11.22 eduskuntaan menneen) lain tultua hyväksytyksi. On välttämätöntä, että sosiaalihuollon tukipalveluiden arvonlisäverottomuus varmistetaan myös vuoden 2024 alusta, jos ja kun käsittelyssä oleva uusi sosiaali- ja terveydenhuollon valvontalaki astuisi voimaan.

Hyvinvointiala HALI ry kiinnittää verohallinnon huomiota siihen, että sosiaalipalveluiden ja terveyspalveluiden arvonlisävero-kohtelu poikkeavat perusteiltaan toisistaan. Ohjeluonnoksen kohdan 9.1. mukaan sosiaalihuoltopalvelujen työvoiman vuokraus on arvonlisäverollista. Tämä on päinvastoin kuin tilanne on terveyden- ja sairaanhoitopalveluissa. Tämä aiheuttaa kentällä sekavuutta ja epätietoisuutta varsinkin kun sosiaali- ja terveydenhuollon alalla on paljon toimijoita, jotka tuottavat sekä terveyspalveluita että sosiaalipalveluita.

Nyt lausuttavana olevan syventävän vero-ohjeen kohdan 9.1 mukainen työvoiman luovuttaminen sosiaalihuoltopalveluita varten tulisi saattaa samaan asemaan kuin vastaava terveydenhuoltopalveluiden luovuttaminen. Tältä osin korostamme, että muutamien viime vuosien aikana on nimenomaan sosiaalipalveluiden työvoiman saatavuus heikentynyt merkittävästi, ja tällä

arvonlisäverolain soveltamisen muutoksella voitaisiin saada osaltaan apua ja tukea työvoiman saatavuuden parantamisessa.

On myös tärkeää huomata, että yhteen ympärivuorokautisten palvelujen tuottamiseen tarkoitettuun toimintayksikköön voi saada vain yhden luvan. Näin ollen käytännössä kaksi eri toimijaa ei voi saada lupaa yhteen toimipisteeseen.

Käsityksemme mukaan verottomuus voisi tulla kyseeseen alihankintatilanteissa. Esimerkiksi konsernitilanteissa vain yksi yhtiö voi hakea lupaa toimintayksikköön. Joskus voisi kuitenkin olla perusteltua, että henkilökuntaa siirrettäisiin toiseen toimintayksikköön siksi aikaa, kun on henkilökuntavajausta. Huomionarvoista on, että molemmissa yhtiöissä olisi töissä sote-alan ammattilaisia ja molemmilla olisi luvat sosiaalihuoltopalvelujen tuottamiseen, vaikkakin eri paikoissa. Kyse olisi huomattavasti eri tilanteesta kuin EUT:n tapauksessa C-593/14 "go fair" Zeitarbeit OHG.

Pyydämme Verohallintoa muuttamaan ohjeluonnosta vastaavasti.

Lisätiedot Aino Närkki, puhelin 0400 436 438

Helsinki 25.11.2022

Ulla-Maija Rajakangas
Toimitusjohtaja
Hyvinvointiala HALI ry